

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»**

МАТЕРІАЛИ

**XIII Всеукраїнської інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і
молодих учених**

ОСВІТА ТА СОЦІАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ

ОДЕСА-2025

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»**

**кафедра філософії, соціології та менеджменту соціокультурної
діяльності**

М А Т Е Р І А Л И

**XIII Всеукраїнської інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і
молодих учених**

ОСВІТА ТА СОЦІАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ

(Одеса, 24-25 квітня 2025 року)

Одеса -2025

УДК: 37+316.61

Освіта та соціалізація особистості. *XIII Інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених* (Одеса, 24-25 квітня 2025 р.) 63 с.

Рецензенти:

Єременко Олександр Михайлович – доктор філософських наук, професор кафедри філософії Національного університету «Одеська юридична академія»

Маді Галина Іванівна – кандидат філософських наук, доцент кафедри і соціальних і гуманітарних дисциплін Одеського національного морського університету

Збірник матеріалів Всеукраїнської інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Освіта та соціалізація особистості» вміщує матеріали, які досліджують освіту XXI століття, інновації та перспективи розвитку; стан та проблеми реформування системи української освіти; філософію освіти перед викликами сучасності; молодь в освітньому просторі: механізми соціалізації та самореалізації; соціальну адаптацію особистості в умовах суспільних трансформацій; ціннісні орієнтири та культурні практики особистості в українському суспільстві та розглядаються девіації та суспільні рухи у соціальному просторі сучасної України. Рекомендовано для науковців, педагогів, докторантів, аспірантів, здобувачів освіти.

Ухвалено до друку та розповсюдження мережею інтернет вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський державний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», протокол № 17 від 26 червня 2025 р.

«Освіта та соціалізація особистості»

24-25 квітня 2025 року

ОРГКОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова:

А. В. Красножон – ректор Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», доктор історичних наук, професор.

Заступники голови:

Копусь Ольга Антонівна – перший проректор з навчальної та науково-педагогічної роботи Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», доктор педагогічних наук, професор.

Музиченко Ганна В'ячеславівна – проректор з наукової роботи Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», доктор політичних наук, професор.

Борінштейн Євген Руславович – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Члени оргкомітету:

Лісеєнко Олена Василівна – доктор соціологічних наук, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності, завідувач історико-філософського відділення Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Пегінова Оксана Борисівна – доктор філософських наук, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Атаманюк Зоя Миколаївна – доктор філософських наук, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

середовища. Духовність здатна відкривати грандіозні перспективи суспільного розвитку. Духовний стан характеризується розширенням свідомості та характеризується переходом до образного мислення. Образність допомагає осмислити ситуацію цілісно, розкрити нові сутнісні стосунки між різними явищами. Духовний стан характеризується почуттям внутрішньої активності, єднанням духовних здібностей, почуттів та емоцій, моральних, духовних якостей, прагненням до духовного прогресу. Особисті моральні переконання - це кінцевий результат морального виховання, головний показник, що характеризує духовний стан людини, єдність думки та вчинку, слова та справи у поведінці.

Виховання моральної культури у вищій освіті це досить тривалий та важкий процес. Існує безліч факторів, що впливають на нього як позитивно, так й негативно. Тому у моральному вихованні дуже важливо створити цілісний виховний простір (університети, сім'я, установи додаткової освіти, ЗМІ та інші державні та громадські соціальні інститути). Моральне виховання сприяє відродженню інтелектуального, духовного та творчого потенціалу особистостей, вихованню вільних громадян із розвиненими інтелектуальними здібностями, творчим ставленням до світу, почуттям відповідальності, гуманним ставленням до життя, здатних до продуктивної діяльності та творчості.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Жигайло Н. Соціально-психологічний та еволюційно-історичний виміри духовного розвитку особистості і Н. Жигайло // Педагогіка і психологія професійної освіти // Науково-методичний журнал. - 2009.-№3. -223с.
2. Вишневський Омелян. Український виховний ідеал і національний характер: (витоки, деформації і сучасні виклики) / Омелян Вишневський. – Дрогобич: вид. Святослав Сурма, 2010. - С. 27-32, 136-140.
3. Бех І. Виховання особистості: У двох книгах. Книга друга. Особистісно орієнтований підхід: науково-практичні засади / І. Д Бех – К. : Либідь, 2003. – 340 с.

Карастан Сергій – здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ОНП Філософія, кафедра філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет ім. К.Д. Ушинського.

ТРАНСФОРМАЦІЯ ЦІННОСТЕЙ ОСОБИСТОСТІ В КОНТЕКСТІ ПОДОЛАННЯ ТІНЬОВОЇ ЗАЙНЯТОСТІ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ

За оцінками аналітиків, значна частка економіки України залишається в тіні. За даними Державної служби статистики та Світового банку, рівень тіньової зайнятості коливається від 20 до 30% загального обсягу економічно активного населення. Це означає, що мільйони українців працюють без

офіційного оформлення, без соціальних гарантій, без сплати податків, фактично перебуваючи поза правовим полем. Часто тіньова зайнятість сприймається як вимушений крок – особливо в умовах низького рівня заробітної плати, нестабільного ринку праці або бюрократичних перепон для відкриття малого бізнесу. Однак варто розуміти, що така практика має далекосяжні наслідки – як для держави, так і для особистості.

Тіньова економіка – це не лише економічне чи правове явище, це – ціннісна проблема. Вона виникає в середовищі, де: недовіра до держави поєднується з низькою правовою культурою; індивідуалізм домінує над громадянською відповідальністю; особиста вигода переважає над суспільним добром.

Звичка «обходити» закон, уникати офіційних зобов'язань, працювати «у тіні» формує відповідний стиль мислення – прагматичний, споживацький, часто цинічний. Така установка є результатом тривалого ціннісного викривлення, яке сформувалося ще за радянських часів і продовжує впливати на сучасну свідомість.

Суспільна трансформація неможлива без особистісної трансформації. Людина, яка свідомо обирає легальну зайнятість, подає декларації, сплачує податки – керується не лише страхом перед контролем, а й внутрішньою установкою на відповідальність, чесність, прозорість. У сучасних умовах – особливо в період повномасштабної війни – відбувається перегляд ціннісних орієнтирів українців. Посилюється запит на: справедливість; гідну оплату праці; соціальну відповідальність роботодавців; етичну взаємодію між державою і громадянами. Війна стимулювала зростання самосвідомості, солідарності, розуміння важливості функціонуючої держави. У цьому контексті легальна праця – це не просто вибір, а внесок у спільну справу.

Одним із ключових агентів трансформації цінностей є освіта. Школа, вища освіта, професійна підготовка мають включати в себе не лише навички, а й етичні принципи трудової поведінки. У програмах варто приділяти увагу:

- формуванню фінансової та правової грамотності;
- аналізу наслідків тіньової зайнятості;
- прикладам відповідальної трудової поведінки.

Молодь – це та категорія, на яку варто робити акцент. Її ставлення до праці, держави, правових норм може стати визначальним для майбутнього нашої країни. Тому вкрай важливо формувати у студентів розуміння, що легальна праця – це не тягар, а умова розвитку, стабільності, гідності.

Отже, боротьба з тіньовою зайнятістю – це не лише справа податкових інспекцій чи економічних реформ. Це – питання морального вибору. Поки суспільство толерує неофіційну зайнятість як «норму», жодна політика не дасть бажаного результату. Потрібно працювати з цінностями особистості – зміщувати акценти від короткострокової вигоди до довгострокової відповідальності, від уникання зобов'язань – до усвідомленої участі у суспільному житті. І лише за умови такої глибокої трансформації можлива побудова стійкої економіки, демократичної держави та гідного життя для кожного громадянина.

З М І С Т

<i>Боріништейн Євген Русланович</i>	5
ОСВІТНЯ ТРАЄКТОРІЯ LIBERAL ARTS ЯК МОДЕЛЬ ЖИТТЯ	
<i>Аксьонова Віра Ігорівна, Рагуліна Анна Сергіївна</i>	7
СИНЕРГЕТИЧНА ПАРАДИГМА САМООРГАНІЗАЦІЇ ЦИВІЛІЗОВАНОГО ЛЮДСТВА ЗА ДОБУ ЕКОЦЕНТРИЗМУ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	
<i>Барков Степан, Поплавська Тетяна Миколаївна</i>	11
ОСВІТА ЯК СФЕРА ТРАНСФОРМАЦІЇ ДУХОВНО-КУЛЬТУРНИХ ЦІННОСТЕЙ ЗАГАЛЬНОЛЮДСЬКОГО І НАЦІОНАЛЬНОГО ХАРАКТЕРУ	
<i>Бутенко Елеонора Геннадіївна, Поплавська Тетяна Миколаївна</i>	13
ІННОВАЦІЇ В СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРИ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД	
<i>Врайт Галина Яківна, Даниленко Анастасія Володимирівна</i>	15
РОЛЬ ЛІДЕРА У ЗБЕРЕЖЕННІ ТА РОЗВИТКУ КУЛЬТУРНИХ ЦІННОСТЕЙ	
<i>Городнюк Людмила Степанівна</i>	17
ЦИФРОВА ЛЮДИНА У ВИРІ ІНФОРМАЦІЇ «БЕЗ ФІЛЬТРІВ»: ПРО ВІРТУАЛЬНЕ І МЕДІЙНЕ ТРАВМУВАННЯ МАСОВОЇ СВІДОМОСТІ	
<i>Dobrolyubskaya Yuliya Andriivna</i>	20
MARGINALITY IN THE CONTEXT OF R. PARK'S STUDY OF SOCIAL MOBILITY	
<i>Кадієвська Ірина Аркадіївна</i>	24
ПРОБЛЕМА МОРАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ В ОСВІТІ	
<i>Карастан Сергій</i>	25
ТРАНСФОРМАЦІЯ ЦІННОСТЕЙ ОСОБИСТОСТІ В КОНТЕКСТІ ПОДОЛАННЯ ТІНЬОВОЇ ЗАЙНЯТОСТІ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ	
<i>Козленко Павло Юхимович</i>	27
ВИЩА ОСВІТА ЯК ІДЕОЛОГІЯ	
<i>Луцик Ярослава, Поплавська Тетяна Миколаївна</i>	29
СИНГАПУРСЬКА СИСТЕМА ОСВІТИ ТА ЇЇ ВКЛАД В УСПІШНИЙ РОЗВИТОК КРАЇНИ	
<i>Мартинюк Вікторія, Атаманюк Зоя Миколаївна</i>	33
БІОСФЕРА ТА НООСФЕРА: ФІЛОСОФСЬКИЙ ВИМІР ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ ПРИРОДИ І ЛЮДИНИ	
<i>Мемрук Альона Вадимівна, Петінова Оксана Борисівна</i>	35
ОРАТОРСЬКЕ МИСТЕЦТВО ТА МУЗИЧНА ЕКСПРЕСІЯ: ПАРАЛЕЛІ ТА ВЗАЄМОВПЛИВ (на прикладі ораторських прийомів у творах Й. С. Баха – «Страсті за Матвієм»)	
<i>Муся Анастасія, Петінова Оксана Борисівна</i>	37